

VALTION TAIDETEOSTOIMIKUNTA

Arvostelulautakunta

Valtion taideteostoimikunnan järjestämä taidekutsukilpailu Valtion vierastaloon, Helsinkiin, 13.-14.9.2022

Aika: To 15.9.2022 klo 13:00–16:00

Paikka: Suomen kansallismuseo, Mannerheimintie 34, Helsinki

Läsnä:

Valtion taideteostoimikunta

Henri Terho, puheenjohtaja, Jari Auer, Marja Helander, Liisa Kantanen, Paavo Paunu, Ari Pelkonen, Kirsti Saarikorpi, Nora Tapper

Eija Aarnio, kilpailun sihteeri ja Heli Ahmio, kilpailun yhdyshenkilö

Asiantuntijoina klo 13:00-14:30

Katriina Teräsvuori (AW2-arkkitehdit), Sanni Seppälä (Kakadu); Suvi Leukumaavaara ja Kristiina Koskiahho (VNK) (läsnä) ja Raisa Hämäläinen (VNK), TEAMS

1 **Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus**

Puheenjohtaja totesi kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

2 **Kilpailusääntöjen ja kilpailuohjelman tarkastaminen**

Tarkistettiin kilpailusäännöt ja kilpailuohjelma.

Todettiin, että kilpailuun oli kutsuttu seuraavat taiteilijat: Ilmari Gryta, Emma Helle, Inka Nieminen ja Antti Tanttu.

3 **Ehdotusten kirjaaminen**

Kilpailuehdotusten jättöaikaa jatkettiin torstaihin 15.9. klo 8-8.45 asti, koska taiteilijoiden tuli jättää ehdotukset fyysisesti kilpailun yhdyshenkilölle turvallisuussyistä. Kirjattiin määräaikaan mennessä saapuneiksi neljä ehdotusta seuraavilta nimimerkeiltä.

001 "Kertomus maisemasta"

002 "Elementit"

003 "Sirius" (kilpailuehdotus nimeltä "Vuodenajat")

004 "Linnunherne" (kilpailuehdotus nimeltä "Suomen luonnon vuosikello")

4 **Kilpailuehtojen täyttäminen**

Todettiin, että kaikki jätetyt ehdotukset täyttivät kilpailuohjelmassa asetetut vaatimukset.

Hyväksytyt ehdotukset sisäin jättäneelle taiteilijalle maksetaan osallistumispalkkiona 4 000 euroa. Palkkiot ovat verovapaita.

5 **Yleisarvostelu**

Valtion taideteostoimikunta järjesti kutsutaidekilpailun yhteistyössä valtioneuvoston kanslian ja Senaatti-kiinteistöjen kanssa 13.6.-14.9.2022 välisenä aikana. Tarkoituksena oli hakea ideoita taideteoksesta, joka toteutetaan peruskorjattuun Valtion vierastaloon, Kalastajatorpantie 3, 00330 Helsinkiin.

Arvostelussa kiinnitettiin huomiota ehdotusten taiteelliseen laatuun sekä toteutus- ja kehityskelpoisuuteen. Valtion taideteostoimikunta päättää kilpailun ratkaisun jälkeen, mitä ehdotusta tai ehdotuksia lähdetään jatkokehittämään ja toteuttamaan.

Arvostelulautakunta piti luonnosehdotuksia korkeatasoisina, laadukkaina ja toteutuskelpoisina. Ehdotukset olivat huolella laadittuja. Rakennuksen erityinen merkitys ja toiminta oli huomioitu materiaalien, aiheiden ja teosten sijoittelun kannalta hyvin. Ehdotuksissa oli ymmärretty pääaulan suuri rooli kansainvälisten vierailijoiden ensivaikutelman syntymisessä. Rakennus tulee olemaan näyteikkuna Suomen taiteelle, muotoilulle ja suunnittelulle.

Teosehdotuksissa korostuivat sarjallisuus, luontoteemat, laadukkaat materiaalit, suomalaisuus ja kerronnallisuus. Mukana oli eri tekniikoita ja eri tavalla tilan haltuun ottavia ratkaisuja. Ehdotusten materiaaleissa ja teknisissä ratkaisuissa oli ajateltu rakennusten käyttäjien ja omaisuuden turvallisuutta. Teosehdotusten mittasuhteissa ja asettumisessa tilaan oli kuitenkin kehitettävää. Ehdotuksissa oli huomioitu teosten ylläpidettävyyden vaivattomuus ja elinkaarikustannusten kohtuullisuus. Kaikki ehdotukset olivat sopivia jatkokehittelylle ja toteutukselle.

Kilpailijoille järjestettiin esittelytilaisuus kohteessa 31.5.2022, jolloin korjaushanke oli juuri käynnistymässä. Lisämateriaalia pyydettiin muun muassa teosten kuvaupotusten ja perspektiivipiirrosten toteuttamiseksi.

Asiantuntijoina arvostelutyössä toimivat Katriina Teräsvuori (AW2-arkkitehdit), Sanni Seppälä (Kakadu); Suvi Leukumaavaara ja Kristiina Koskiahho (VNK) (läsnä) ja Raisa Hämäläinen (VNK), TEAMS

6

Teoskohtaiset arvioinnit

Merkittiin teoskohtaisiksi arvioinneiksi seuraavaa:

001 "Kertomus maisemasta", nimimerkki

Puoliabstrakti teoskokonaisuus koostuu kahdesta osasta, sekä maisemallisesta, etäännytetystä yleiskuvasta että yksityiskohtaisesta kuvasta, jossa luonnon orgaaniset muodot pääsevät rönkyilemään. Heijastavat kuvapinnat luovat sisätiloihin katsomiskulmasta ja valaistusolosuhteista riippuen muuttuvia maisemia. Teoksen heijastavat pinnat luovat kiinnostavia mielikuvia veden välkkeestä, kaiverrettu puunpinta puunsyineen puolestaan symboloi metsän kasvua. Materiaalina on käytetty vanerilevyä ja kuvapinnan tausta on lyöntimetallia (alumiini). Itse kuva-aihe on ääriivoin kaiverrettu puun pintaan.

002 "Elementit", nimimerkki

Teosluonnoksen viidessä geometrisessä muodossa viitataan klassisiin, maapallon elämän kannalta merkityksellisiin elementteihin: tuleen, maahan, veteen, ilmaan ja eetteriin. Teoksen ideana on korostaa ihmisen kykyä ja tahtoa kuunnella luonnon meille lähettämiä signaaleja, jos haluamme elää vuorovaikutuksessa ympäristömme kanssa. Eri elementtien kuvaamiseen on käytetty materiaaleina graniittia, puuta, savea ja pronssia. Teososat on sijoitettu vapaamuotoisesti tilaan.

003 "Sirius", nimimerkki; teosehdotus "Vuodenajat"

Luontoteemaan liittyvä teosluonnos koostuu kolmesta osasta: Maisema, Pilke ja Polku. Taiteilija on halunnut osoittaa kunniaa suomalaiselle arkkitehtuurille, muotoilulle ja käsityöntaidolle teoksiinsa valitsemillaan materiaaleilla, väreillä ja tekniikoilla. Maiseman visuaalisena lähtökohtana ovat perinteiset käsityöt, kuten kangaspuilla kudotut matot ja solmitut ryijyt. Pilkkeen visuaalinen ilme tulee Suomen kansallispuun eli rauduskoivun lehden muodosta. Polku, joka muistuttaa pienimuotoisia tikkaita mahdollistaa ajatuksellisen reitin kahden aikaisemman elementin välille. Teoksessa on käytetty uusia, innovatiivisia tekniikoita ja kotimaista luonnonmateriaalia, lehtipuuta.

004 "Linnunherne, nimimerkki; teosehdotus "Suomen luonnon vuosikello"

Teosehdotuksesta on havainnoitavissa vuodenkierron mukaisesti valikoima Suomessa tavattavia kasveja, kuin myös eläinten ja ihmisten läsnäolo. Kuva-aiheista löytyy Itä, Alku, Viherrys, Suvi, Elo, Hämärrys ja Sydän. Seinälle asettuvat vaaleasävyiset keraamiset veistokset kuvaavat hienovaraista liukumaa kulttuurista luontoon, paratiisinomaiseen harmoniaan. Teosten runsas ja leikillinen muotokieli viittaa eurooppalaisen taiteen historiaan ja klassisiin veistoksiin. Teossarjan värit tulevat lasitteista ja pigmenteistä. Sävyt ulottuvat ruskeista turkoosiin. Teokset myös kullataan osittain.

7 Voittajasta päättäminen

Päätettiin yksimielisesti, että 1. sijalle asetetaan ehdotukset n:o 003 nimimerkki "Sirius", teosehdotus "Vuodenajat" ja n:o 004 nimimerkki "Linnunherne", "Suomen luonnon vuosikello". Muita ehdotuksia ei asetettu paremmuusjärjestykseen.

8 Palkitun ehdotuksen toteuttaminen

Päätettiin, että lähdetään jatkokehittämään ja toteuttamaan kumpaakin voittajaehdotusta. Teos pyritään toteuttamaan vuoden 2023 aikana.

9 Nimimerkkikuoren avaaminen

Avattiin 1. sijalle asetettujen ehdotusten nimimerkkikuoret ja todettiin, että n:o 003 nimimerkki "Sirius", teosehdotus "Vuodenajat" kuuluu taiteilija Inka Niemiselle ja n:o 004 nimimerkki "Linnunherne", "Suomen luonnon vuosikello" kuuluu taiteilija Emma Helteelle.

10 Tulosten julkistaminen

Kilpailun tulos julkistetaan perjantaina 30.9.2022 valtion taideteostoimikunnan verkkosivuilla. Kilpailijoille ilmoitetaan tulos välittömästi arvostelulautakunnan ratkaistua kilpailun. Kilpailupöytäkirja pannaan nähtäville 30.9.2022–30.4.2023 väliseksi ajaksi kilpailun internetsivulle www.valtiontaideteostoimikunta.fi/valtionvierastalo-taidekilpailu.

11 Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 15:00.